

מסלולים דיגיטליים
ארץ וטבע
המגזין הגאוגרפי הישראלי

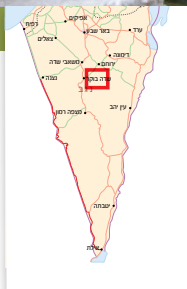

מחוד עקב לעבדת

למעלה: עין עקב (יואב ד.)

חוד עקב לעבדת

אופי המסלול: מיטיבי לכת
אורך המסלול: כ-12 קילומטרים
משך ההליכה: 5-9 שעות.
מפות: מפת סימון שבילים הנגב התיכון –
מספר 15.
להצטייד במים, נעלי הליכה וכובע.

למעלה: עין עקב (Daniel Baránek)

אחד המסלולים היפים שבאזור שדה בוקר. מדובר במסלול שאינו מעגלי והוא מיועד למטיבי לכת. תחילת המסלול בבקעת צין על הדרך הנמתחת לאורך מתווה צינור הנפט. נרד את מעלה צין ונגיע למקום שבו שביל ישראל חוצה את הדרך בבקעת צין. כאן נתחיל לטפס עם שביל ישראל, לאורך שביל המסומן באדום אל חוד עקב. חוד עקב הוא הר כיפתי המתנשא לרום של 567 מטרים מעל פני הים. מפסגתו תצפית יפהפייה

אל רמת עבודה ורכסי הנגב הצפוני – הכוללת גם שיעור בגיאולוגיה. מהתצפית ניתן להבחין היטב בכיוון ציר הקמרים של הנגב הצפוני – דרום מערב-צפון מזרח. כמעט מולנו מתפצל חלקו הדרומי של רכז ירוחם לשניים: רכס בוקר ורכס חלוקים. ממזרח לו משתרעת בקעת ירוחם, שממנה עולה במתינות בקצה השני רכס חתירה. הרכס הזה משתפל במצלעות מרשימות אל עבר בקעת אורון. בכיוון צפון-מזרח נראה את רכס חצרה, היורד בחדות לעבור נחל ציון ואילו כלפי דרום נראה את הרי השולחן הרבים המתנשאים מעל פני רמת עבדת. הרי השולחן האלה מתאפיינים בשכבת סלעי קירטון צורני קשה המונחת על שכבה קירטונית רכה יותר.

נרד בקצה הדרומי של הפסגה ולאחר כשלושה קילומטרים נרד באחד מיובלי נחל עקב לעין עקב תחתון. שכבות הקירטון האיאוקני מתחלפות כאן לסירוגין בשכבת גיר קשה, משובצות בעדשות צור. בקטע זה טובים סיכוינו לצפות בחורף ביחנוק המדבר – צמח טפיל הבולט מן הקרקע

למעלה: חוד עקב (נסע גוב)

בתפרחת צהובה גדולה ומרשימה. זהו נציג נוסף
לצמחייה הסהר-ערבית הדורשת חום. היחנוק
מתחבר לשורשי עצי אשל, או שיחי מלוח, ויונק
מהם ללא בושה את חומרי המזון הדרושים לו.
לאחר כשני קילומטרים ניפרד מהאפיק שבו
הלכנו עד כה, נאגף מצפון את הגבעה המתנשאת
מולנו (גבעה 514) ונגיע לאפיקו המרכזי של נחל
עקב (ואדי אום כעב). נעבור לשביל המסומן
בכחול, שבו נצעד דרומה. כעבור כ־300 מטרים
מגיע השביל לנביעה התחתונה. עין עקב הוא

מעייין שכבה הנובע למרגלות מצוק הצינים, המצוק שבשולי רמת עבדות, החושף שכבות נושאות מים. המעיין מקיים צמחיית מקומות לחים כמו קנה וסמר והוא מושך אליו בעלי חיים רבים שלמדו להכיר את מקור המים הקבוע הזה. לכאן מגיעים בין השאר, צבועים, שועלים ויעלים.

השביל הכחול עולה למדרגה שמעל לבריכת המעיין. בהצטלבות השבילים נמשיך דרומה בשביל שחור, שהוא גם המשכו של שביל ישראל. כעבור שלושה קילומטרים נגיע לריכוז גדול של צמחי קנה מצוי, ביניהם משובצת הבריכה האוגמת את מימיו של מעיין נוסף הנקרא עין עקב עליון. בדווים מרבים להגיע לכאן, בעיקר בקיץ.

מכאן נפנה מערבה (ימינה) ונעפיל בשביל הכחול. כעבור שני קילומטרים נעבור על פני סדרה מרשימה של מדרגות חקלאיות, שהיוו את העורף החקלאי של העיר עבדת בתקופות הרומית והביזנטית. כשלושה קילומטרים הלאה

למעלה: עין עקב (Daniel Baránek)

מכאן שוכנים שרידי עבדת בתוך תחומי הגן
הלאומי. בעיר נותרו שרידי מחנה צבאי רומי,
אקרופוליס ובו שתי כנסיות ביזנטיות, רובע
מגורים רומי וביזנטי, בית מרחץ ומתקני חקלאות
ומלאכה (הכניסה לגן הלאומי בתשלום).

השביל הכחול עוקף את הגבעה שעלייה בנוייה
העיר עבדת מצפון ומגיע לתחנת הדלק בכניסה
לגן הלאומי. פעם אפשר היה לעלות ישירות
לאתר דרך שביל מסומן בירוק. אולם רשות

הטבע והגנים אינה מאירה פניה למטיילים ברגל
- הרוצה להיכנס לאתר יתכבד וימשיך עוד
כקילומטר וחצי עד לכביש ומשם יעלה בדרך
הרכב אל האתר.

